Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtii!

№ 164 (2197)
1937 onoi Iiyyliin 20
VTOORNIK

14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komuniis (bolъşeviig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalъna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakcilŋ aadres:
Ulaan-Yde goorod, Ceentrsojuuziin, 19.

№ sen 10 mynge.

KOMBAJNA MAŞIINANUUDAA BA BYXII BELEN BOLGOXO

Ene zilde manai respyyblike dotor tariaanai urgasa urda urdaxihaa zişeegyi ylyy hain.

Mynee tariaan sesegleed, edieeşeze baina. Sagai ularil bolbol tariaanai tyrgeneer ba gyised hainaar edieeşexe jabadalda jixexen zoxid taatai baina.

Sagai ularilai iime zoxid taaruu baihan deerehee zarim gazarta urgasa xuriaalgii aavgusta soo zaxalxaar xaraatai bolood baina.

Manai respyyblike soo mynee zilde 200 kombajna tariaaxuriaalga deere xydelxe bolno. Ede kombajnanuud tariaaxuriaalgada byrin beledxegdee gy gebel, ene talaar jixexen geegdeltei baina. Mynee MST-nuud 167 kombajnanuudii xubaarilan abaad, ylegşe 33-nь abaaşgaagyi xebtene.

Zahabarida oroxo 30 kombain respyyblike soozi MTS-nuudta baihan aad, zahabariiji Selengiin ba Xonxoloin MTS-nuudhaa bişenь udaaruulza baihan ba, Kyrbiin, Nelъxain, Osiinski MTS-nuud byri zahabaraa exileedyi. Jamar uşar şaltagaan deerehee zahabariii iiter oroituulza, tahalduulxiin ajuulda xyrgeze bainab gebel, MTS-nuudai direekcenyyd ene şuxala xariuusalgata xeregte xaјşa xereg xandaza baihaniii gerşelne. Kombajniin zahabariii xurdadxaxiin tylee Gaztararkomaadai maşlina-texniis tahag (naçaalьnig Beseedin) zahagdahan kombajnanuudai şanarii şalgaxa inspeektornuudii xydee MTS-nuud ta gargaxahaa bişe operatiiv xytelberi ygeegyi baina.

Kombajnaşad bolbol xuriaalgiin exilxehee hara xaxad urda, xaana jamar kolxoozoi ali pooli deere xedii gaa jamar kylьtyyriin tariaa xuriaaxa baihanaa haitar oilgood baixa johotoi baihaniii negeş MTS xyseldyyleegyi baina.

Kombajnaşadii beledxexe talaar abaza yzebel, ene zilde 44 kombajanşadai kyyrsede hurgaza gargahan ba mynee Selengiin MTS-iin dergedexi kombajnaşadai kyyrsede 100 xyn huralsaza baina. Ede kaadranuud bolbol xereglegdexe toohoo xolo dutuu baina. Jaaxadaa iigeeb gexede, zarim MTS-nuudai direektornuud ene kyyrsede elьgeexe xynyydee xysed elьgeegyi gy, ali urdanь traaktarta xydelmerilze yzeegyi xynyydii elьgeehenei gemeer bolbo. Tiixede zarim MTS-nuudai direektornuud (Nykyytsk-diireektorni Sapriikoov, Kytyligel—Byrştein) kyyrsede elьgeehen xynyydee xabarai tarilga exilxede gedergenь busaaza abşahan—gexe—mete buzagai jabadalnuud garhan baina.

Gadana, zarim MTS (Kyrbiin) urda baihan kombajnaşadtaa salin xylehiinь sag bolzor soonь toosozo ygedeggyi baihan deerhee ь tus MTS-hee kombajnaşadiinь garşa jabaşahan baixa jym.

Kaadranuudii beledxexe xeregte eneşelen xandaxa jabadalii darui usadxaza, xerbee iimenyyd jabadalai xoişodoo yzegdebel zemetei niuurnuudtanь eris xemzee abxa johotoi.

Yngeregşe zilei tariaaxuriaalga deere Bajandain, Booxonoi, Osiinski ba bişeş MTS-nuudta kombajnanuudanь ton muugaar xydelhen baina. Jamar uşarhaa azalainь byteese baga baigaab gexede, kombajn byxendee xydelmeriiin graafika zoxioogdoogyi baihan tula kombajanaşadanь, zişeelxede mynee nege kolxoozoi poolido xydelmerilze baigaad terencigee hyyleer xaanaş oşozo xydelmerixejee graafikiin ygei uşarhaa mededeggyi baihan ba zarim yjede kombajnaşadaa nege poolihoo nygeenede elьgeeheer yder sagii azalgyigeer yngergedeg faaktanuud olon MTS-nuudta yzegdehen jym.

Xerbee yder sagii demii elьgeengyi, urda zileingee ede alduunuudii byrin hanaza, tedenee mynee zilde daxin dabtaxagyin tula enegeheer kombajniin xydelmeriiin graafika zoxioozo, terenee ebdelgyi jabuulxiin tylee temesexe johotoi.

1936 onoi tariaaxuriaalga deere kombajniin azalai byteese respyyblikiin dotoroo dемei baga baigaaşgyi bolbol, zarim MTS-nuudta ton baga baihan. Mynee zilde dunda zergeer sezoon soogoo 200 gektaar xuriaaxaar kombajna byxende noormo ygtehen baina. Ene noormo bolbol ogtoş jixe bişe, nidonon zilde manai respyyblikiin tyryy Xonxoloi MTS-ei kombajnaşad—Cerendorziin Balvanoov—345 gaa xuriaahan baina.

Tariaaxuriaalgii exilxe sag byri oirotoo. Kombajna bolbol tariaaxuriaalgada şiidxeii udxa şanartai baina. Gebeş, kombajnanuudaa gyisedeer beledxexe talaar dutagdalnuud jixe olon baina. Ede dutagdalnuudii tyrgen usadxaxa xeregte respyyblikiin ba aimaguudai partijna ba soveedai organizaacanuud xabaadalsaxa johotoi.

NYXER N. I. JEZOOVTO LEENINEI OORDEN XAIRA OLGOXO TUXAI

SSSR-ei Centraalъna Gyisedxexe Komiteedai togtool

SSSR-ei Centraalъna Gyisedxexe Komiteedai togtooxonь:
Zasagai daabariii gyisedxexe talaar dotoodo xeregei Arkomaadai oorganuudii xytelberilxe xeregte imagta jixe amzaltanuudii tuilahanainь tylөө nyxer **N. I. Jezoovto Leeninei oorden xaira** olgoxo.

SSSR-ei Centraalъna Gyisedxexe Komiteedai tyryylegşe
M. KALIININ.

SSSR-ei Centraalъna Gyisedxexe Komiteedai sekretaarь
A. GOORKIN.

Moskvaa, Kreemlь. 1937 onoi Iiyyliin 17.

STAALINAI DAALGABARIII ALDARTAIGAAR DYYRGEE

Manai aviaaca bolbol sexe şugamaar xolo niidze, delxein ysөө nege rekoordii tuilaza baigaahan baina. „ANT-25" samoliootdai ekipaaz Groomov, Jyymaşev ba Daniilin gegşed Moskvaahaa Marçfiilьd xyrter xoito poolius deegyyr niidze Staalinai daalgabariii aldartaigaar dyyrgee.

Zyrxeliig nyxediingee gaixamşag amzaltadanь byxii aguu jixe Exe orontoigoo negen xamta bajartaib, omogtoib. Ynen zyrxenhөө bajar xyrgenem.

Tedener xadaa, SSSR ba Ameerikiin xoorondo Xoito poolius deegyyr agaarai zam nebtereligii togtoozo bolxo baihaniii gojoor batalan xaruulaa.

Poolius deegyyr kylьtyyre ba progreesiin tugii abza jabahan, Staalinai xymyyzyylhen xybyydte aldar nere!

Soveed Xolboonoi Geroi
A. Liapideevski.

Soveedai xynyyd delxeiji şinedxen baiguul

BAJARTAI BA XYXIYYN BAINA!

Nyxed Groomov, Jyymaşev ba Daniilin gegşedei gaixamşagta niidelgeer xolo niidelgiin delxein rekoord tuilagdaba. Manai agaarai flood daxin nege gaixamşag ilaltii dabaa. Ene niidelge bolbol Franclin liiodçiguud Kodoos ba Roossi gegşedei baiguulhan xolo niidelgiin rekoordii neliээd ylyylhen baina.

Enenii1 xyliicexeer le baigaa. Niidelgiin teexnikii ton hainaar şudalhan soveedai gurban zorimgai liiodçiguud buultagyi reejseje gaixamşagtaigaar dyyrgexedenь etigeze jadaagyibdi. Ende gansaxanş rekoord tuilagdaa bişe, myn nelieed ylyylegdehen baina.

Gansaxanş xemzyyriin talaar ylyylhen bişe. Xoito poolius deegyyr niidegdee. Mylihen daidada niidxe niidelgiin berxeşeel ba onso eere baidal Xoito pooliushaa mynee haja busaaza jirehen namda ton eli baina.

Rekoord udaanş sagta, gojoorş tulagdaba daa. Soveedai liiodçiguudai ene aguu jixe ilaltii ylyyleed yzeg le!

Bajartai ba xyxiyyn baina. Ede gurban zorimgoi geróinuudii, eeriingee erxim xaninuudaigaa gariinь bariza taalaxa duram xyrene.

Soveed Xolboonoi Geroi
I. Spiirin.

Soveeduudai ordonoi (Moskvaa) barilga.
ZURAG DEERE: fundaamintiin tahagai axalagşa inzeneer G. I. Meer gegşe abasii şangadxaxa aparaadaar xereglyydii şagnan yzeze baina. (*Sojuuzfoto*).

Byxii Soveed gyrenei hain yder

Moskvaa—Voolgo kanaalai neegdehentei daşaramduulan SSSR-ei Jixe teaatr dotor bajarai xural bolbo

Iiyyliin 15-da SSSR-ei Jixe teaatr dotor Moskvaa—Voolga kanaalai neegdehentei daşaramduulhan Mossoveedai bajarai xural, paartiin ba niitiin organizaacanuudtai xamtaran bolbo.

Nyxed *Jezoov, Xryşçeev, Bulgaanin, Beerman, Voolkov, Filaatov Zyyk* ba *Koogan ba* busadai tribyyn deere garxadanь suglarhan zon aplodismeenteer amarşalan ugtaba.

Moskvaagai soveedai tyryylegşe nyxer Bulgaanin yge xelebe:

—Bolъşeviig paarti ba Soveed zasagai oroldolgoor Moskvaa—Voolga Kanaalai barilga bolzor soogoo dyyrebe.

Nyxer Bulgaaninai nyxer Staalinai nerii nerelөze tereenei idecjn kanaalai barilgada gaixamşagtaigaar bejelhenei tuxai xelexede zaal soo ypi udaan ovaacalba.

Byxe niislelei ba moziin emenehee, Moskvaagai partijna ba soveedudai organizaacanuudai emnehee nyxer Bulgaanin bolbol gaixamşagta gidrotexniis barilgii barigşad, dotoodo xeregei arkomaadai xydelmerilegşed ba tedenerei dalşalxii udaridagşa nyxer Jezoovii amarşalaba. Zaal soo daxin şineer aplodismeent nerjene.

Nerjeme ovaaciin dunduur nyxed *Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Voroşiilov, Kaliinin, Andreejev, Mikojaan, Kosioor, Çybaarь, Zdaanov, Xryşçeov, Dimiitrov, Teelьman, Xooze Diaas* gegşed preziidiymde hugagdaba. Moskvaa—Voolga kanaalai bariligiin naçaalьnig, SSSR-ei dotoodo xeregei arkoomii orologşo nyxer Beerman elidxel xexejee yge abba.

Niislelei xydelmerişed, inzeneer teexnikiin xydelmerilegşed ba alba xaagşadai delegaaca tug barin zaal sooguur jabaza tribyyn deere garna. Tedenei emenehee nyxer Bybnoov Moskvaa—Voolga kanaal barigşadta bajar xyrgebe.

Preziidiymde nyxed Staalin, Moolotov ba Zdaanov jireze hnuba. Zaal soo baigşad araduudai aguu jixe voozdь ba oiriinь nyxedii yni udaan ovaasaar ugtaba. „Uraa" xaşxaraldaan nerjeze „Ilaltii emxidxegşe ba yysxegşe nyxer Staalin" geze xaşxaraldaan bolno.

Kanaal barigşadai emenehee nyxer Popoov yge xelebe.

Enecnei hyyleer „ANT-25" samoliootdoi ekipaaz nyxed Groomov, Jyymaşev ba Daniilinda bajar xyrgelgiin telegraama batalan abba.

Zasedaaniiin hyyleer ton jixe konceert bolbo.

(TASS)

Ulaan-Yde goorodoi partiijna aktiivai suglaan

Iiyyliin 15-16 nai ydernyydte Ulaan-Yde goorodoi partiijna aktiivai suglaan yrgelzelze dyyrebe.

BK(b) Paartiin CK-ai iiyyniin pleenymei dyngyyd tuxai nyxer **M.N.Jerbaanovai** elidxeliin sonoszo, goorodoi partiijna aktiiv nelieed jixexen edlbxiteigeer xelsebe.

Bygedeniitiin tegşe, sexe ba xaamal (niuusa) hungalta jabuulxa ysloovi oldohon—ene istoriis ilalta bolbol aguu jixe socializmiin ilalta myn geze nyxer Jerbaanov elidxelee exilebe. Soveeduudai hunguuliin zybeer emxidxen xytelberileze, oloniite azalşadii tolgoiloxo—manai partiijna organizaacanuudai ton jixe xariuusalgatai yyrge bolno. Hunguuliin xydelmerii ilaltataigaar jabuulxa ysloovi xadaa, tereenei beledxelii erximeer jabuulhanhaa bolxo johotoi. BK(b) P-n CK-ai ijyyniin Pleenym deere „SSSR-ei Jixedeede Soveedta hungaxa hungaltiin tuxai dyrimii" zybşen xelseze batalhanь bolbol byxe delxein istoorido yzegdeegyi yrgen demokraatiii jabuulxa xuulii abhan jabadal myn baina. Ene dyrim bolbol arad tymenei niiteeree hungaxa, hungagdaxa uuzam erxe syleejiinь, ali byxii daisan etegeedyydei tahalduulxa hedelgehee byrimyhen xamagaalxa tusgaar gynzegii udxa şanartai xuulii myn.

Manai Buriaad-Mongol respyyblike dotor Soveedai hungaltada beledxel yşeel hula jabaa. Hungaltiin bolxo bolzoronь dytelebe. Manai partorganizaacanuud hungaltiin beled xeelii ton operatiivnaar jabuulxiin tylөө byxii xysөө xabaadulxa ujalgatai baina.

CK-ai pleenym deere xelsehen oroohoto tariaanai yrihenei kylьtyyrii haizaruulxa tuxai asuudal bolbol manai kolxoozuudai azaxuiji erşemteigeer xygzyylxiin şuxala xemzee bolno. Xojordugaar tabanzilei tysebei johoor oroohoto tariaanai talamain 70 proceenthoo dooşe bişenь soortoto yreheer tarigda han baixa johotoi aad, dyyrgeg deegyi baihan uşaranь xydөө aza xuiji xytelberilexe oorganuudta xorologşodoi buzagai jabadal xehenei gem myn.

Xydөө azaxuiji xorologşod bolbol gansaxan SSSR-ei Gazartariaalangai Arkomaadai aparaadta baixahaa gadana, bişe mozo, xizaar, respyyblikeuyydte mylxize neliєed tarahan baigaa.

Manai Buriaad-Mongol respyyblikede yrihe haizaruulxa tuxai myn ynixenei jabuulga xegdeze exilehen baigaaş haa, mynөө xyrter amzalta tuilaza yşөө şadaagyibdi. Eneen tuxai manai byxii partorganizaacanuud ylemze xeşeeltei oroldolgo gargaza, soortodo yreheer tarilgii xangaxa jabadalii niitiin xereg bolgon byxii kolxoozniguudii şuud oilgeulan xabaadulxanь mynөөdeer şuxala zorilgo myn.

Saaşanь, scoboroodii zybөөr jabuulxa tuxai asuudalii bygedeniitiin zybşen xelseende CK-ai tabihan jabadal bolbol, ene asuudalai aixabtar gynzegii udxa şanartai baihaniii gerşelne geze nyx. **Jervaanov** delgerengiigeer togtozo xelebe. Ene asuudal bolboi manai respyyblikede myn ynixenei exilegdehen baibaş bodoto deere xehen xydelmeri ton baga. Eneen tuxai manai Gazartariaalangai Arkomaad ba aimagai gazarai oorganuud jamarş xytelberieer xangaagyi baina. Nogoo tariligiin sisteemde sevooboroodii zybeer oroulxa jabadal bolbol malai tezeelei baazii baiguulxiin bodoto xemzee myn. Sevoborood tuxai asuudalii zyb şen xelselgii ton yrgeneer emxidxen oloniite kolxoozniguudii xabaadulxa, xamagai şuxala xydelmeri baina.

Manai byxii agronoomuud, gazar esxemzelegşed bolbol eneen tuxai jixe xydelmeri jabuulxa ylgөө.

Partiijna—soveedai byxii organizaacanuud sevooboroodii zybөөr tysebten jabuulxa zorilgii udaridan bejelylexe tuxai xysed xariuusaxa johotoi.

Nyxer **Jerbaanov** elidxeleingee hyyltei partiijna byxii organizaacanuudai ba komuniistnar byxenei revoliucioonoo heremzeg byri xursadxaxii uriaalaba. Aguu jixe voozdь nyxer Staalinai Pleenym deerexelehen istoriis zaabarihaa xoişo partiijna byxii organizaacanuud komuniistnar byxenei edibxi xeşeelenь nelieed deeşelehen, revoliycioono heremzenь xursadahaniinь eli baina. Gebeş, tereen deerehee hanalaa amarxaxa erxe baixagyi. Aradai daisan japoon - neemec - troocko bulaarinai şpioonuud, xorologşod, deversaantnuud, kontrrevoliycioono nacionaliistnar ylegdel—xog boguudii yndeheerenь eliryylze byrimynen ustgaxa temeselii ulam şangaar jabuulxaxii Buriaad-Mongoloi byxii bolъşeviiguudii uriaalaba.

Bolxojoo baigaa Buriaad-Mongoloi moziin partiijna konferenca bolbol partiijna organizaacanuudai revoliycioono heremziinь byri şangadxaxa ba bolъşeviiguud xursa kriitikii ulam yrgeneer jabuulza xydelmeriingee alduu dutuuji xysed eliryylen usadxaxa xyşete tulguuri bolxo johotoi.

Buriaad-Mongoloi bolъşeviiguudai organizaaca bolbol BK (b) P-iin CK Aguu jixe Staalinai xaluun anxaaralaar xyrieelegden, өөhediingөө xydelmeride baigaa dutuu dundajaa ton tyrgeneer usadxaxa byri jixe ilalta tuilaxanь jamarş hezeggyi geze nyxer Jerbaanov elidxelee dyyrgebe.

* *
*

Nyxer Jerbaanovai elidxelii duguulan **Smirnoov, Markiizov, Aldaarov, Çybaarov, Poxosojev, Sedii, Draşeenko, Viidrin, Vaampilov, Izootov, Dampiloon** ba bişeş olon nyxed yge xelebe.

Udaanь, nyxer Jerbaanovai tygesxelei yge xelehenei hyyleer Aguu jixe voozdь Staaliin da amarşalgiin telegraama batalan abba.

Esesee aktiivai suglaan ton tobşo aad, partiijna byxii organizaacanuud mynөө jabuulxa xydelmeriiin gol zorilgii zaaxa niite kommuniistnarii Pleenymei togtoomzonuudii bejelyylexiin tuxai revoliyciin abaza suglaan xaagdaba.

Buriaad-Mongoloi moziin partiijna konferenca

Ygleeder, ydeşiin 6 çaasta Buriaad-Mongoloi gyrenei teaatrta neegdexe.

Poliitikan agitaaca hula

Biçyyr. Guşadai somonoi, Kaliininai neremzete kolxooz mynөө zilde 5 ceentner 6 kilogramm toho tuşaaxa tysebtei baihan aad, tereenigee 54 proceentiinь dyyrgee.

Aimagai gazarai tahag ene kolxoozdo 1937 on soo mal azalaa xygzyylxe gyrenei tyseb mynөө xyrter ygөөgyi.

Ene kolxoozdo malazalda ba pooliinş azalda erxim hainaar xydelmerildeg Dagba Erdeniiin, Oşor Ajuuşlin, Dulma Cebegei, Cepelmaa Cerenei, Hama-Ceren Zimbiin ba bişe bişe staxaanovtan udaarniguud olon bii.

Malai brigadiir Cerempel Cerenei gedeg өөriingөө daabariia gyitsedxelgyi, tariuusalgatai hainaar xandaza bag bolzor soonь dyyrgedeg baina.

Gexe zuuraa, kolxoozdo kylьtyyrne bolbosoroloi xydelmeri xysed hainaar jabuulagdaza şadanagyi. Geşyydei dunda poliitikan xymyyzyylxe xydelmerii niutagai somonoi soveed paartiin ba komsomooloi organizaacanuud ton muugaar jabuulna.

Komsomool.

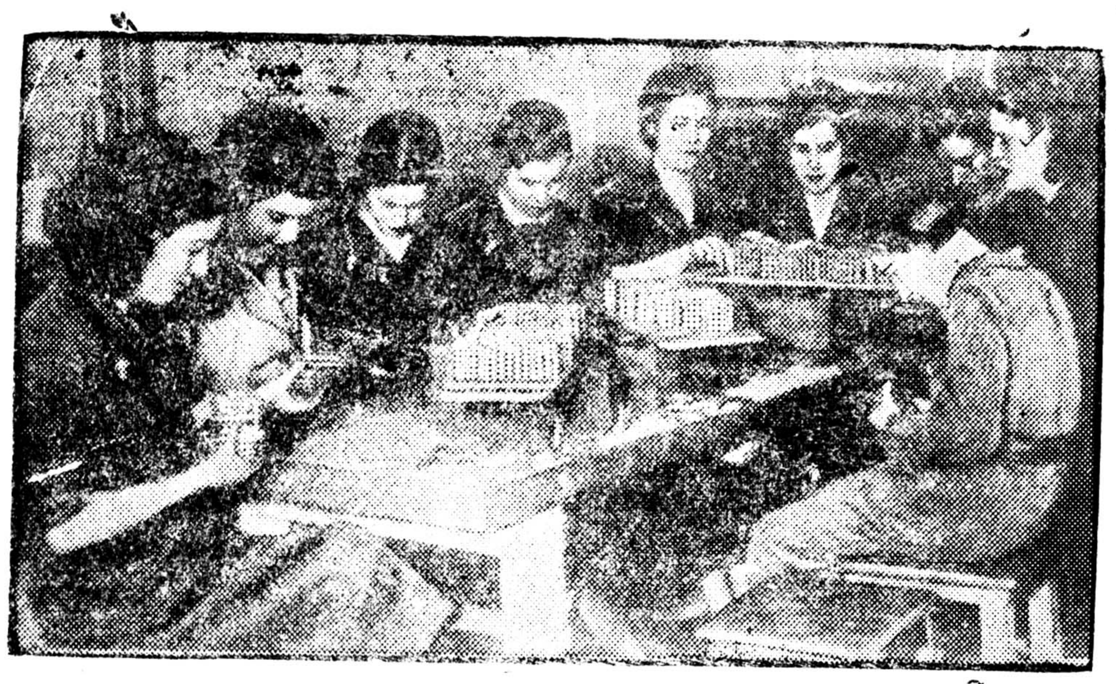

ZURAG DEERE. Staxaanovai neremzete exenerei brigaadiinxid froontiin xeregselde potroonuudii beledxeze baina. (Ispaani) (Sojuuzfoto)

Ispaanidaxi froontnuud deere

Centraalьna froont

Gavaas aagensviin Madriidhaa medeesehenei johoor, Bilь janyeeva Delь Pardilьvo rajoondo ijyyliiin 16-nai yder yimyyleeşed, respyyblikiinxidei poziicii dobtolxojoo xede daxin hedebe. Ede ataakanuudtanь taankanuud tuhalhan baina. Respyyblikiin xesegyyd ataaka byriiinь amzaltataigaar gederge soxibo.

Ispaaniiin oborooniin miniisteerstviin medeenei johoor ijyyliiin 14-ei hyni yimyyleeşed bolbol Vilьjairaanka Delь Kastiilьvo rajoondo respyyblikiinxidei poziicii xyseteigeer boombodobo gene. Yder bolomsoor yimyyleeşed ton xysetei dobtolgonuudii xede daxin xebeş, jamarş amzaltagyi, jixe geegdeltei. Respyyblikiin arteleeriiin buudalgada dairagdaza Vilьjafraanka Delь Kastiilьoodo baigaa arsenaal usadxagdahan baina. Tere arsenaal soo seregei xeregsel nelieed jixe baigaa xa, jyb gexede, 20 minuuta soo sag yrgelze duutai teherelnyyd boloo.

Ijyyliiin 15-da Madriidai froontiin baruun xoito uçaastka deere bolhon baildaaji Espaanь aagenstviin Madriiddaxi korespondeent todorxoilon bişene. Korespondeentiin xelehenei johoor ene baildaan jixe xysetei baildaan boloo xebertei. Yimyyleeşed baihan teritoorijoo arga şadalai baihan zergeer xedii jixe bexilbeş, respyyblikiin jabagan sereg aviaaca tuhalamzatai uragşaa dabxiza ene teritooriii udaa daraa ezelbe. Yimyyleeşed ene rajoondo myn le seregei jixeşeg xeregsel ba nelieed olon seregii zagsaan todxohon baina. Gebeş, respyyblikiin seregyyd uragşaa dabxihaar le baina.

„Taanai" korespondeentiin Madriidhaa medeesehenei johoor, ijyyliiin 16-da yimyyleeşedei batarei byxeli çaas dotoroo Madriidii baruun talahaanь buudaa. Şarxatahan xynyyd bii.

Respyyblikiin seregyyd Las Rosaas dereeven teeşe 1 kilomeetr uragşaa dytelze, ene dereevende oroxojoo baina.

Yimyyleeşed, Seseena geze dereevenei seektordexi respyyblikiinxidei poziicii ataakalaad gederge soxigdoxodoo olon xynyydee aluulhan baina.

Ispaaniiin oborooniin miniisteerstviin medeesehenei johoor ijyyliiin 15-ai 17 çaas 55 minuutada respyyblikiin 33 istrebiitelьnyyd boombodogşo samoliooduudaar ydeşegdeze yimyyleeşedei samoliooduudtai Madriid deegyyr dailaldaba. Hyylde medexede faşiistnarai „FIAT" geze 6 samoliooduud unahan, respyyblikiinxidei 1 samoliood unahan baiba.

18 çaas 35 minuutada respyyblikiin, aviaaca Vilьjafraanka Delь Kastiilьoo şadar yimyyleeşedei bairii boombodohon baina.

19 çaas 45 minuutada respyyblikiin 5 boombodogşo samoliooduud Talaveerhaa baruun tee baigaa yimyyleeşedei aerodroomii ataakalba.

Tedentei zerge respyyblikiin nygeede 2 samoliooduud Aran do De Dyeero aerodroom ba seregyydii teehen yimyyleeşedei poojezdnuudai baihan tymer zamai vokzaalii boombodobo.

Xoito froont

Yimyyleeşed „Alemiraante Serveera" geze kreejser ba zebselegdehen zizexen syydnenyyd Santandeeriin poort şadar piraad jabuulgajaa yrgelzelheer. „Alemiraante Serveera" Aangliiin naimaanai paroxoodii buudaad, xyserxen baalaza teritoriaalьna uhanhaanь bişe teeşe gargaba.

Astuuriiin froont

Somijeedo xadiin dabaanai xojor xazuugaar respyyblikiinxidei bexizehen poziicanuudii yimyyleeşed demii xoohon boombodobo geze respyyblikiin seregyyyd medyylbe.

Ispaaniiin oborooniin ministeerstviin hyylei medeeselei johoor Madriidai froont deerexi hyylei dobtolgo sooguur respyyblikiin seregyyd 2 minga şaxam xynyydii pleende abahan ba tedenei dunda oficeernuudş bii geze Gavaas aagenstvo medeesene.

Aragoonskiin froont

Respyyblikiin seregyyd bolbol ijyyliiin 5 ba 6-nai yderyydte dailan abhan poziicanuudaa xamagaalna. Daisan, gansaxan Alьbariseeniiin bexizyylelgii hetelxejee hanaad, bişe hedelgenyydii garganagyi. Saragooshoo 17 kilomeetrte baigaa şinenyyd poziicanuudii respyyblikiinxid ezelbe.

Ispaaniiin respyyblikiin juustiisiin miniistr Manayelь de Iryxo (baskiin nacionaliist)

Tyrelxi xele bişegee toonogyi

Buriaad—Mongoloi soveeduudai gerte azallaza baidag alban xydelmerişedei dunda **„Buriaad—Mongoloi Ynen"** gazeeta xer zege zaxiza unşanaab gebel, ton yseen xyn zaxiza unşadag baina.

Zişeelxede, Gaztarkoomoi aparaadta 30 buriaaduud xydelze baigaad, tedenei negeniiş „Ynen" gazeeta zaxidaggyi baina. Baha, BMASSR-ei gegeeryylxe arkomaadta 20 buriaaduud baibaş, oroi gazeeta zaxidaggyiş baina. Bişeş organizaacanuudta ene mete yndeheneigee gazeetii zaxidaggyi baixa jym. „latii zaaza ygiit, tiigeed zaxixab" geze enieebxiledeg xynyydş baixa baiba.

Gataboon.

Vladiimir Majakoovski tyrehөөr 43 zil bolbo

Vladiimir Majakoovski

„Majakoovski bolbol manai soveed epooxiin erxim, talaantatai poeet baihan ba baixaş baina".

I. STAALIN.

1894 onoi ijyyliiin 19-de Vladiimir Vladiimiroviç Majakoovski tyrehen baina. Majakoovski bolbol revoliyycehee urda tee uran şyleg bişeze exilehenş haa, imagta le Oktiaabriiin revoliyycehee xoişo poeedai iraguu xooloinь uuzamaar, syleeteigeer xanxinahan baina. Revoliyyciin bolomsoor Majakoovski bolbol proletariaadtai negen xamta jabaza, өөriingөө talaantii tedende ygehen baixa jym. Tiigeedş, Vladiimir Majakoovski xelexedee: „Poeed bolbol, manai xursadahan angiiin temeselei yje soo өөriingөө guurhii proletariaadii zebseglyylxe arsenaalda ygeze, jamarş xara xydelmeriii goloxogyi baixa" gehen baina. Өөrөө V. Majakoovski bolbol „agiitki" bişeze, satiriis plakaaduudii zuraza, bolzo baihan jamarş haanь uşaralnuudta riitmetei loozongnuudii bişeze xabaadadag baigaa „Jyn gehen poeed geeşeb, reklaamanuudii bişexiinь xariit" geze „seber" poeezii xysegşed xamaraa urşiilgadag hen. Tiixedenь, „manai yjede xen tuhatai jyyme xeneb, tere bolbol zoxioolşo, tere bolbol poeed baixa" geze Majakoovski daxin dabtaxiin xamta, revoliyyciin erihen eriltenyydii dyyrgedeg baigaa.

Vladiimir Majakoovskiin zoxioohon „Vladiimir Ilьjiiç Leenin" ba „Hain" gexe zerge poeemanuud, revoliycioono udxa şanartai iskyystve, komsomool ba oron niutagaa saxixa tuxai bolon azaxuin baiguulalta, kylьtyyre tuxai tereenei xursa xoron ygetei satiira, şylegyyd bolbol angiiin daisad ba tedenei tuhalagşadii xaira gamgyi unasa soxizo, tedenei xoro şariinь busalgadag hen.

Tiin, Majakoovski bolbol 1930 ondo naha dyyrehenş haa, tereenei erxim zişee yldөө.

V. Majakoovski

XEN BOLXOMNIB?

(Şylegei xeheg)

Bagaşuul, jixeşyyl,
Bileed abagtii,
Ulaaniii,
nogooniii,
Xyxiiji
Ali durataigaa
Abagtii.
Reelьseer jabanabdi.
Reelьsemnai duuhaad,
Şugiin tende buugaabdi,
Huuza dulaasan baigtii.
Zonxişo konduuktor hainş haa
Şofioor boloo haa deerel daa.
Şudalgan namail hurgag,
Şofioor bolood jabaxal hem.
Xurdan maşiina fyrjeze,
Xairan niiden gyine.
Hain şofioor geeşeb,
Haatuulza bolxogyi maşiinaa.
Gertnail xaanab,
Xelegtii, bi taanarii
Tymer reelьsegyi zamaar
Tyrgen gertetnai xyrgexeb.
Gyil-
ge-
jii.
Gyy-
gy-
gii.
„Kar-
gii-
haa
Zai-
lag-
tii!"
Şofioor baixada nainş haa,
Liioodçig yşөө deerel daa.
Bejiimnil beldeze hurgag,
Bil liioodçig bolxo hem.
Benziin baagtaa jyyleed,
Propeeleraa erjyylxeb.
„Agaar tengerte, motoor,
Abaad өөdөө gariiş.
Şuujan tende niideze,
Şubuun şingi jabiiş."
Aadar, mynder xojorhooş
Aixaş xereg ygei le,
Yylii nebte niidexeb—
Nyydel xara yylii
Saxalai janzaar elin,
Saananь garxab dalain.
Ynder uulii dabaza
Ygegyigөөr garxab daa.
„Motoor, bidenee abaad,
Myşe, harada gariiş daa,
Olon odo myşende,
Ogtorgoin harada xyrter
Oigorgyi jixe xoloş haanь
Oşojol hara, myşedte".
Liioodçig jabaxada hainş haa
Matroos bolool haa deere daa
Namail erdemde hurgag,
Matroos bolood jabaxab.
Matrooskamni—barxagtai,
Malgaimni leentetei baixa.
Ene zun bi okeaaniii
Ezelen, oto hamaraab.
Dolgioonuud demii sobxornot
Duraaraa reidee ba maaçtdaa
Sengen xyxiyy jabanab,
Cirkaaçnuud namda ataarxag
Xuirmag halxin argaara,
Xuudam şuurgan aalida,
Olxob daa
Urdaxiş pooliusii,
Olxol baixab daa
Xoitoxiiiş.
Ongoilgozo nomoo xaraad,
Oindoo bodozo yzegtii,
Duuhan azalnuud haixan jym
Duratai negejeel abagtii!

Oroshoo orşuulhan
D. Daşanimiin

Malai tezeel siloosolxo tuxai

(Negedexi zyil)

Siloosolhon tezeel malda ediyylxede jamar udxa şanartai baihan tu bygedөөrөө medexe boloo. Siloos ygeigeer kylьtyyrne johonoi, olzotoi malazaltai bolzo bolxogyinь xyn byxende eli medegdene. Ilangajaa, korneklybneplood dutamagtai manai Buriaad-Mongoloi ysloovido siloosolohon tezeel bolbol gol şimetei şyyhetei tezeel bolxo baina.

Siloos bolbol malda ediyylxede ton jixe şimetei tezeeltei baixa. Tereenhee gadana, siloos bolbol gedehenei xorxoin ybeşentei (gliistene) temesexede aixabtar tuhatai zebseg geze hyylei yjede todorohon baina.

Gebeş, siloos daralgii xeregseengyi xaişa xereg xandahan uşarnuud olon bii.

1936 ondo siloos beledxexe tyseb aimag—rajoonuudta ton baga ygtehen baiba. Tiime bolboş terenь respyyblike soo araixan 75, 7 % gyisedxegdehen baina. Olonxi aimaguud siloos daraxa tysebөө gyisedxexe ba yiyy gyisedxexe tuxai xemzee abza şadangyi tahalduulhan baixa jym.

Eneenhee urda tee ybehe nogoo siloosolxo xeregte ohol nazagai xandaxa ba tooxo-xeregseexegyi yzel gargagşadtai eris temeseze, 1937 ondo 60 mingan toonno siloos daraxa tysebii byxii respyyblike dotoroo ylyybşelen gyisedxexe johotoi bainabdi.

Gemtehen deerehee, jixenxidee siloos bolbol malda ediyylegdedeg ygei baigaa, geze temdeglexe xeregtei.

Muu şanartai siloos ba tereenei gemtexe jabadal jyyn deerehee bolnob? Siloos daraxa azalda zarimdaa tereenei zaabariii xysed mededeg ygei. Siloosolhon tezeelei şanar gansaxan le tereeniii zybөөr beledxehen deerehee bolxo geze medexe johotoi.

Ene bişeg dotoroo bidener bolbol siloos daraxa gazarii zybөөr beledxexe ba siloosololgiin zaabari tuxai bişexe gehen zorilgotoibdi.

Siloos daraxa nyxenyydii xaişan geze beledxexeв?

Manai Buriaad-Mongol respyyblikiin ysloovido nyxen ba transee soo siloos daraa haa taaramzatai geze toologdodog.

Malii edieelyylxede zoxid taaruugiinь xaraza, siloosoi nyxe gy ali transee maltaxa gazar malai baira şadar oloxo xeregtei. Gebeş, 30-40 meeterhee dyte bişe baixa johotoi. Jaaxadaab?—gexede tere nyxen gy ali transee oruu eldebiin muuxai bog jyyme burtag jyyme orozo bolxo baina. Tereenşelen, zabharai uhan garaxagyi ynder gazarta nyxe maltaxa xeregtei. Siloos daraxa gazar bolbol xatuu byxe, şabarlig baigaa haa hain. Yirxei elihen gazarta siloosoi nyxe gy ali transee maltaza bolxo ygei.

Nyxen soo xehen siloosoi şanar aixabtar hain balxa johotoi. Nyxenei xemzyyr bolbol kolxoozdo xedii şineen siloos xereglegdexe tysebtei baihan tere xire baixa bolno. 1 kybomeeter nyxen soo 5, 5 ceentner siloos oroxo johotoi. Tere bagsaalgaar nyxen ba transee maltaxa xeregtei. Siloosoi nyxe maltaxadaa iime zaabarinuudii dyisedxexe şuxala:

b) Nyxeniin erxebişe tyxerieen baixa johotoi, zaaxanş ugluu bulan gargaza bolxogyi.

c) maltahan nyxenei xananь sexe dooşoo ba tegşe baixa johotoi, nyxenee diaametrenь deereeş doorooş adali baixa johotoi.

Iime xemzyyrteigeer maltagdahan nyxii zoxid taatai deere toolozo bolno. Yrgeniinь 3 meeter; gynzegiinь 4, 5 meeter iime nyxen bolbol 21 toono şaxuu siloos bagtaxa.

Bagaar maltagdahan nyxen xereg ygei. Jaaxadaab? gexede, tereen soo darahan siloos gemteze bolno.

Xerbee maltahan nyxeneigee xananь (şoroini) xemxerze unadag baigaahaanь erxebişi şabar beledxeze, 2-3 santimeeter zuzaanaar şabardaad, tereeneingee şatahan xoino, siloosoo daraza exilxe.

Siloos daraxa nyxe beledxexedee xaniinь bexieer, zigdeer ba sexe dooşonь maltaxa tuxai martaza bolxogyi. Yngeregşe zilde siloos darahan nyxiiji baha ene zildeş xereglexede bolxo. Gebeş, xuuşan siloosoi yldeedhii gargaza xajaad, dosooxiijinь seberleze tegşeleed, tereenei xaniinь byxelexe johotoi.

Ilangajaa manai respyyblikiin ysloovido siloosoo jixenxidee nyxen soo daraxa erxetei bolno.

Transee xadaa, jixe, hubag xanaabta adalixan baixa zuuraa, iime xemzyyrnyydtei baigaahaa taaramzatai: deede yrgeniinь—3, 7 m.; ojooroin yrgeniinь—2, 5 m.; gynzegiinь 2, 5—3, 0 m.; utanь xedii şineen xeregtei baihan tereen deerehee bolxo baina. Jyre 20-25 m. xyrter baiza bolxo. Eneen deereh[illegible] xaraxada transeen xana bo[illegible] bol byxe baixiin tula sexe d[illegible]şoo xegdedeg ygei, xarin zi[illegible] yydeer xegdedeg jym. Xerbee [illegible]azarainь xatuu byxe (xananь nuraza unaxa ygei) baigaahaanь transee bolbol oroidoo sexe dooşonь şaxuugaar xegdexe johotoi.

Nyxenş xadaa, transeeş xadaa xehen siloos uruu uhaş agaarş oroxogyigeer byglegdexe johotoi, xerbee edeeniii oruulaagyi haa hain siloos abtana.

Zooteexnig Privoolьnib.

Gazeetiin zaxilga

Xiaagtiin aimag dotor Buriaad-Mongoloi „Praavda" 932 xeseg, Buriaad-Mongoloi „Ynen" 179 xeseg, Buriaad-Mongol „Komsomool" 89 xeseg abdag baigaa. Mynөө ijyylь hariin garxada xojordoxi xaxad ziliingee zaxilgii exileed Buriaad-Mongoloi „Praavda" 1000 xeseg, YNEN" 250 xeseg, Buriaad-Mongol „Komsomool" 139 xeseg zaxihan baina.

Selengiin aimag hyylei xaxad zilei gazeetiin zaxilgii myn jabuulza baina. Gazeetiingaa zaxilgiin jabadalii huladxangyi, xydөө kolxoozuud deegyyr yşөөl haitar oilguulamziin xydelmeri jabuulxa johotoi.

Olon azalşan araduud bygedөөrөө gazeeta zaxiza unşaxa şuxala baina.

Gataboon

Melxein alxalgaar jabana

Agiin ceentr deerexi xysed bişe dunda hurguuli bolbol centiaabriiiņ 10 boltor nege jixexen ger bariza dyyrgexe tysebtei baigaa. Barilgiinь xydelmeri apreeliiin 15-haa exilhen neretei aad mynөө xyrter fundaamentiinь tabigdaadyi baixa jym. Barilgiinь modo kolxoozuud uruulxa aad miil 10 proceent oruulaa. Ene barilgiin byxii xydelmerihөө zybxen 5 proceent dyyree. Myngenei talaar smeethee ylyy gartar gargaşalhan baina.

Aimagai gyisedxexe komiteedai tyryylegşe nyx. Dambiin, aimagai gereelelei tahagii daagşa-nyx. Cөbeenei, xysed bişe dunda hurguuliiin direektor nyx. Boldoxoonov, barilgiin teexnig nyx. Serootu gegşed ene barilga tuxai ton bagaar hanaagaa tabina. Baha, Buriaad-Mongoloi ASSR-ei gegeeryylxe Arkomaadai zyghөө xeregelnegyi. Barilgiin teexnig nyx. Preobrezeenski gegşe ene barilga deegyyr hajaxan jabahan aad, gansal jyyme xeegyijiinь temdegleed le, jamarş tuhalamza, zaabari ygengyi arilhan baixa jym.

Barilgajaa dyyrgexe bolzoronь oroidoo hara xaxad xyrgegyi sag yldөө, ene bolzor soo jaabaş, dyyrgexe johotoi

S. Agiinski.

Moproi komiteedai tyryylegşe oldonogyi

Xoriiin aimag deere moproi organizaaciin xydelmeri oroidoo jabnagyi. Xydөө somonuud deegyyr baihan moproi organizaacanuudii xytelberilxe oronoi oldoxoo bolihonhoo, hyylşiin yjede jyyş xexee bolьşoo. Moproi aimagai Komiteed geze baihan neretei aad tereenei tyryylegşenь oldoxoo bolioo. Ene Komiteedai sekretaarь baihan Zabai gegşe baihan xereg dokymeentnuudaa ende tende xajaza duuhaba.

DAM. ZAM.

Negeş gazeeta zaxibagyi

Booxon. Buriaad-Jingyydei byleg 1937 onoi tyryyşiin xaxad zilde gazeeta zaxilgaar Osiinskiin kyyst deere tyryy jabahan ba 3000 ylyytei tyxerigei gazeeta ba zurnaal zaxihan baina.

Mynөө zilei hyylşiin xaxad soo negeş xeseg gazeeta zaxiaagyi. Ene bylegei unşalgiin baişaniii daagşa **Şadaanov Ivaan** bolbol gazeeta zaxilgiin xydelmeriii oroidoo jabuulaagyi baina.

Eneeneinь tuxai bylsoveed jamarş xemzee abnagyi hшuna.

Xyd. bış.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

MYNӨӨDER KINOO-TEAATRNUUDTA

„Progrees" kinoodo — *Maksiimai busaza jirelge*

„Erdem" kinoodo — *Xosorhon koravliiin sokrovişça*

Телефоны редакции: отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, сель хозотдела—7-55, промотдела—5-07

Noomer gargagşa N. CEVEENEL. Verstaalagşad: D. Baldaanov, C. Dambaajev. BMASSR-ei Niit. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 832.